

אגף חינוך וקהילה

מטרות מוגדרות לכל מפגש	נושאי ההרצאה	מושגים עיקריים שנלמדו במפגש בהקשר של קיימות וסביבה	תפקידו של הצוות החינוכי בביצוע התוכנית
מפגש 1: פיתוח הבנה מהו "מרחב ציבורי" וכיצד ילדים יכולים לפעול בו, היכרות עם מטרות המרחב האקולוגי הירוק	מהו המרחב הציבורי? שייכות, שימוש, התנהגות מותאמת גיל. בנוסף, איך הקמת מרחב אקולוגי ירוק בגן תסייע לילדים בפיתוח תחושת אחריות לשמירה על המרחב הציבורי	שיתוף ציבורי, מקומיות, שייכות, אחריות, מערכת אקולוגית, גידולים, חקלאות עירונית, טבע עירוני	לתווך לילדים את ההבדל בין פרטי לציבורי, לבנות תחושת בעלות רגשית על הגן והמרחב הקרוב, להתחיל בהכנה להקמת מרחב אקולוגי ירוק
מפגש 2: העמקה בנושאים סביבתיים של ניקיון, סדר ומיון פסולת, רכישת כלים מעשיים לתכנון מרחב אקולוגי ירוק ולקידום אחריות אישית וסביבתית	המשמעות של עודף הפסולת בעולם, שיטות טיפול בפסולת, מערכות מיחזור וצבעי פחים, יסודות של שתילה, תכנון המרחב האקולוגי הירוק, התאמת הצמחים למקום ולעונה	דוגמה אישית, השפעה, מיחזור, פסולת, משבר האקלים, מקומיות, יצרניות, גידול, אחריות, עונתיות, מגוון, שטחים פתוחים, מחסור, תנועה, מערכת אקולוגית	לעודד הרגלים סביבתיים יומיומיים בגן, לתכנן את שטח המרחב האקולוגי הירוק עם הילדים, לחלק אחריות על השקיה ותחזוקה בסיסית, לעודד מעורבות
מפגש 3: חיזוק ערכים של התחשבות, פעולה משותפת ודוגמה אישית, ביסוס הקשר בין הקמת וטיפוח המרחב האקולוגי הירוק לחינוך לקיימות	כללי התנהגות במרחב הציבורי מתוך מטרה לשמור על הטבע העירוני ועל האנשים ובעלי החיים, המרחב האקולוגי הירוק כמודל לקיימות: מיחזור, קומפוסט, שימוש חוזר, הפחתת צריכה	כבוד, התחשבות, ראיית האחר, מיחזור, קומפוסט, שימוש חוזר, הפחתת צריכה, משאב מתכלה, משאב מתחדש, זבל אורגני, דשן, משבר האקלים	להוות מודל לילדים ולהוביל אותם בכיוון הנכון בכל הקשור להתנהגות במרחב הציבורי, לעבוד איתם על טיפוח המרחב האקולוגי הירוק, אפשרות לבניית קומפוסטר בגן, עידוד הפחתת צריכה ושימוש חוזר

אגף חינוך וקהילה

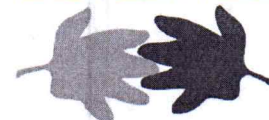
<p>לגבש שפה חינוכית ברורה בגן ולהוביל תהליך משמעותי שגבולות ההשפעה שלו חוצים את גבולות את הגן. להטמיע שיח סביבתי מקיים בין הילדים, לבנות איתם לוח אחריות קבוע לטיפול במרחב האקולוגי הירוק</p>	<p>שותפות, אחריות, שימור, קיימות, קהילה, אורח חיים מקיים, מחויבות</p>	<p>חיבורים לגורמים שונים בקהילה - ההורים, העירייה, התושבים, תחזוקת המרחב האקולוגי והירוק ושילוב הטיפול בשגרת היום בגן</p>	<p>מפגש 4: תכנון תהליך חינוכי ארוך טווח שבסופו גם חיבור לקהילה, השרשת תפיסת שמירת הטבע כדרך חיים בקרב הצוות החינוכי</p>
---	---	---	---

טבלה 3 - תוכנית פעולה מפורטת להקניית ידע לילדים ולעשייה אקטיבית מתמשכת בתוך הגן ומחוצה לו (10 מפגשים)

ניתן לקיים חלק מהמפגשים מחוץ למוסד החינוכי

תוכנית בסיסית

מתן ביטוי לאורח חיים מקיים במסגרת הפעילות	מושגים	פעולות מתוכננות	נושא מפגש
קבלת אחריות על ניקיון הגן והסביבה, חיבור בין ניקיון לסביבה נעימה	לכלוך, ניקיון, פסולת, אחריות, סדר	שעת סיפור כולל המחזה בהשתתפות הילדים - "החוצה" מאת רינת פרימו, תכנון והקמת מרחב אקולוגי ירוק בשטח הגן	1 מה זה לכלוך? מה זה נקי?
חיזוק ההבנה שרבים מהחומרים שאנחנו זורקים נשארים לנצח בטבע, קידום מחשבה סביבתית ויצירת קשר רגשי למקום	חומר מתכלה, חומר לא מתכלה, חומר טבעי/מלאכותי, מים, חיסכון במים	פעילות חידות - הצגת חומרים שונים ודיון כמה זמן ייקח לכל אחד מהם להתפרק, שתילה במרחב האקולוגי הירוק, השקיה	2 כמה זמן זה נשאר בטבע?
קידום שגרת מיון פסולת ומיחזור בגן ובבית	מיחזור, פח כחול, פח כתום, פלסטיק, פסולת יבשה/רטובה	משחק מיון לפחים צבעוניים, הקמת פינת מיחזור בגן	3 כל דבר לפח הנכון
עידוד חשיבה יצירתית על חומרים ומוצרים יומיומיים	שימוש חוזר, אחריות אישית וקבוצתית, עבודת צוות	איסוף גלילי נייר טואלט במשך שבוע בגן והכנת עבודות יצירה	4 הופכים פסולת ליצירה
שינוי הגישה כלפי חפצים וגם כלפי מזון - במקום לזרוק, מוצאים שימוש נוסף	תיקון, הפחתת צריכה, שאריות	תיקון צעצועים ישנים באמצעות הדבקה או הסבת שימוש,	5 במקום לזרוק ולקנות חדש בואו נתקן...

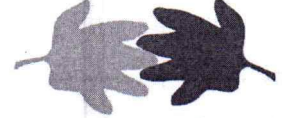

אגף חינוך וקהילה

		קטיף שאריות המרחב האקולוגי הירוק והכנת מאכלים מהתוצרים		
6	הכנת שלט לקידום הניקיון בגינה	הכנת שלט "שומרים על הגינה נקייה", קישוט שלו ותלייתו בגינה הקרובה לגן, תיעוד הפעילות בתמונות	המרחב הציבורי, קהילה, תרומה, התחשבות, שייכות, מקומיות	הרחבת טווח האחריות גם לסביבה העירונית ולא רק לגן שלי ולבית שלי
7	בעלי החיים שעוזרים לשמור על הסביבה	שתילה חוזרת במרחב האקולוגי הירוק, תצפית על תולעים ובעלי חיים קטנים אחרים	מערכת אקולוגית, שותפות, בעלי חיים קטנים, משבר האקלים, זבל אורגני, קומפוסט	חשיפה לפלאי המערכת האקולוגית הטבעית, נקודת מבט חדשה על בעלי חיים קטנים
8	איך מלכלכים פחות?	לומדים לקנות חכם: משחק תפקידים על יציאה לקניות, בדיקה של חוסרים והכנת רשימה מסודרת	צמצום, צרכנות חכמה, סירוב, בחירה	עידוד צמצום צריכה ברמה האישית והמשפחתית
9	מה עושים עם מה שנשאר?	איסוף שאריות המרחב האקולוגי ירוק לטובת קימפוסט, בניית מנבטות מתבניות ביצים	שימוש חוזר, מיחזור, יצירה, המצאה, פסולת	שימוש בפסולת כמשאב ליצירה של דברים חדשים - אורח חיים מקיים
10	אירוע סיום מחוץ לגן	הפנינג סיום בפארק נשר, מסלול משפחות, פעילויות יצירה מחומרים טבעיים, פעילויות ספורט בטבע, משחקי גיבוש חברתי, בניית עציצים מחומרים בשימוש חוזר	עציץ, השקייה, אחריות, טיפוח	חיזוק תחושת השותפות, האחריות והגאווה בשמירה על הטבע ובאורח חיים מקיים

טבלה 4 – אופן שילוב עקרונות אורח חיים מקיים בתוכנית

<p>מתן ביטוי לאורח חיים מקיים בביצוע התוכנית</p> <p>דרך פעילויות חווייתיות, סיורים, שיח רגשי ומשחקי תפקידים – התכנית מחברת את הילדים לרעיון שהמרחב הציבורי הוא של כולם, ולכן כולנו שותפים לאחריות עליו. בנוסף, הילדים יתנסו בגידול, השקיה וטיפול במרחב האקולוגי הירוק וייחשפו לרעיונות כמו הפחתת צריכה ושימוש חוזר. כך נטמעת בגיל צעיר התשתית לאורח חיים מקיים, קהילתי ואכפתי, גם במעגלים הקרובים וגם בהמשך החיים.</p>
--

טבלה 5 – חשיפת הנושא

קהלים נחשפים	פעולות לחשיפת הנושא
הורי ילדי הגנים, כלל תושבי העיר	יום שתילה במרחב האקולוגי הירוק בשיתוף ההורים, פרסום בתקשורת המקומית, מערכי הפעלה עצמאיים

טבלה 6 - תוצרים

ניתן להציב אמצעים המאפשרים המשך עיסוק בנושאי קיימות וסביבה בכל אחד ממוסדות החינוך המשתתפים בתוכנית

פירוט התוצרים	תוכנית פעולה לשימוש בתוצרים
מרחב אקולוגי ירוק בשטח הגן	מדריך לתחזוקת המרחב האקולוגי הירוק: המשך עבודה, אחריות וטיפול לאורך כל שנת הלימודים

התחייבות הרשות לתאום ביצוע התוכנית עם המפקחת על גני הילדים

שם סיון פניני תמם תפקיד מנהלת מזולקת הגנים

חתימה
~~סיון פניני תמם~~
~~מנהלת חינוך קדם יסודי~~
~~סגנית מנהלת המחלקה לחינוך~~
~~עיריית נשר~~